

Popüler kültürün rüzgârlarına direnen bir sanatçı

Türk müziğinde bazı isimler vardır ki, dönemsel şöhretlerin ötesine geçerek kalıcılığı temsil eder. Cenk Eren de bu isimlerden biridir.

Yaklaşık otuz yılı aşan sanat hayatında inişleri, çıkışları, değişen müzik trendlerini ve sektördeki büyük dönüşümleri yaşayarak bugünlere gelen sanatçı, istikrarı ve sahne disipliniyle dikkat çeken isimlerden biri olmuştur.

1990'lı yıllarda Türk pop müziğinin yükselişe geçtiği dönemde adını özellikle sahnelerde geniş kitlelere duyuran Cenk Eren, güçlü yorumu ve sahne enerjisiyle kısa sürede kendine özgü bir dinleyici kitlesi oluşturdu. Ancak onu farklı kılan yalnızca sesinin rengi ya da yorum gücü değil. Eğlence kültürünün merkezinde yer alan gazino ve sahne geleneğinin son temsilcilerinden biri olması da sanatçıya ayrı bir kimlik kazandırdı.

ÖNCE SAHNEDE BAŞARILI OLDU

Türk müzik endüstrisi son otuz yılda büyük bir dönüşüm geçirdi. Kasetlerden CD'lere, televizyonlardan dijital platformlara uzanan süreçte birçok isim zamana yenik düşerken, Cenk Eren sahnelerden kopmamayı başardı. Belki de onu ayakta tutan en önemli unsur, şarkıcılığı yalnızca albüm satışlarına dayandırmaması, canlı performansı sanatının merkezine koymasındı. Şarkıcılar genelde önce birkaç hit şarkı yayınlayıp sonra sahneye çıkabilirken o bunun tam tersini başaran bir sanatçı oldu ve sahnedeki başarısı sayesinde hiçbir albüm yayınlamasa bile her zaman sahnelerini ful yapacak kredilere sahip oldu. Bu sadece Türkiye'de değil dünyada da çok zor yakalanan bir başarıdır. Zor hatta imkânsız bir başarıdır.

Günümüzde sosyal medya popülerliği, viral şarkılar ve dijital rakamlar sanatçıların başarısını belirleyen temel ölçütler arasında gösteriliyor. Ancak Cenk Eren'in kariyeri, müziğin sadece sayılardan ibaret olmadığını gösteren önemli örneklerden biridir. Çünkü gerçek sanatçılık, yıllar geçse de dinleyicisiyle bağ kurabilmekten ve sahnede aynı heyecanı yaşatabilmekten geçer ve bunu başarabilen çok az sayıda sanatçı vardır Cenk Eren de bunlardan biridir.

Elbette her sanatçı gibi Cenk Eren de zaman zaman tartışmaların ve magazin gündeminin içinde yer aldı. Fakat sanat yaşamının geneline bakıldığında, onu asıl tanımlayan unsur müzik olmuştur. Uzun soluklu kariyerler, yalnızca yetenekle değil, sabırla, disiplinle ve mesleğe duyulan saygıyla mümkün olur bu da Cenk'in özünde olan bir özelliktir.

SAHNEDEN DİJİTALE HER DURAK VAR

Bugün Cenk Eren'i değerlendirirken, onu sadece bir pop müzik sanatçısı olarak görmek eksik kalır. O, aynı zamanda Türkiye'de değişen eğlence kültürünün, sahne geleneğinin ve müzik sektöründeki dönüşümün yaşayan tanıklarından biridir. Dijital çağın hızlı tüketim alışkanlıkları içinde, yıllardır ayakta kalmayı başaran sanatçılar azaldıkça, Cenk Eren gibi isimlerin temsil ettiği tecrübe ve birikim daha da değer kazanıyor.

Müzik dünyasında kalıcı olmanın sırrı, modaya göre değişmekten çok, kendi çizgisini koruyabilmekten geçer. Cenk Eren'in kariyeri de tam olarak bunu anlatır. Cenk sahnelerini her daim zirvede tutmayı başarırken özellikle 2010'lu yıllardan sonra yayınladığı tematik albümler ve single'lar sahnenin yanında albüm dünyasında da zirveye çıkmasına neden oldu.

ADULT SINGER TEMSİLCİSİ

Cenk Eren aslında bir "adult singer"dır. Tam Türkçesi yok bu terimin ama dünyada çok kullanılan bir kategoridir. Adult pop singer hedef kitlesi yetişkinler olan, çoluk çocuğu hedef kitlesinin kapsamının dışında bırakan yaşı 30+ olan bir sanatçıdır. Türkçeye çevirecek olursak yetişkin müzik sanatçısı diyebiliriz.

Bu piyasada var olmak ve sonrasında kalıcı olmak çok zordur çünkü yetişkinler bazı ülkelerde daha rahat hayat yaşarken bazı ülkelerde daha zor hayat yaşarlar. Yetişkinler genellikle

ekonomik zorluklarla boğuşur, çoluk çocukla uğraşır, faturaları ödemekle uğraşır ve en önemlisi hayatın zorluklarıyla mücadele içindedir. Avrupa'da mesela yetişkinler Türkiye'deki akranlarından daha rahat hayat yaşarlar, daha çok gezerler, daha çok eğlenirler daha çok müzik dinlerler. Türkiye'de ise bu kitle Avrupa'ya gire bir tık daha sıkıntılıdır. Bu nedenle şarkıcılar da yetişkinlere seslenmek yerine rotayı her zaman gençlere ve çoluk çocuğa çevirir ve onlara seslenmek isteyerek kariyerlerini mahvederler. Bu hatayı yapan çok şarkıcı oldu son on yılda. Rapçilerle düetler yapanlardan tutunda Z kuşağına sesleneceğim diye yırıtınan şarkıcılara kadar onlarca şarkıcı yetişkin müziği yapmaktan uzaklaştı.

Cenk Eren ise bu trendin tam tersi hareket etti ve ısrarla yetişkin müziği yaptı. Hazırladığı "Tanju Okan", "Ferdî Özbeğin", "Selda Bağcan" proje albümleri olsun yayınladığı "Hayat", "Zaman Öpünce Geçer", "Sar be", "Yılların Ağacı" ve "Kopsun Kıyamet" bu söylediğime tipik örnekler. Yetiş-

kin müziği daha oturmuş bir müzikal çizgiye sahiptir. Şiir olarak daha ciddi ve olgun içeriği olan bir müzik türüdür. Bu şarkıları gençler, çocuklar anlamaz, onlar hayatın zorluklarını yaşadıkdan bir veya iki gönül kırıklığı yaşadıkdan sonra dinlemeye başlar bu müzikleri.

KOPSUN KIYAMET TİPİK BİR ÖRNEK

Müzikler ve alt yapılar daha karmaşıktır bu türde. Daha olgundur şarkılar, sözleri de daha derindir. Cenk'in haziran ayında yayınlanan "Kopsun Kıyamet". Söz ve müziği Oğuz Yılmaz'a, düzenlemesi Alper Atakan'a ait olan şarkı, ilk bakışta hareketli yapıyla dikkat çekse de aslında derin bir hayal kırıklığı, kırgınlık ve hesaplaşma duygusu taşıyor. Şarkının merkezinde karşılıksız sevgi ve duygusal yorgunluk bulunuyor. "Çok mu gördün bana bir avuç sevgiyi?" sorusu, yalnızca terk edilmiş bir âşğın serzenişi değil; aynı zamanda emek verdiği bir ilişkinin karşılığını alamayan bir insanın iç isyanı olarak da okunabilir. Bu yönüyle "Kopsun Kıyamet", dramatik bir ayrılık şarkısından çok, duygusal bir hesaplaşmanın müzikal ifadesi haline gelmiştir.

Şarkının en dikkat çekici yanı, sözlerdeki dramatik yoğunluk ile müziğin hareketli yapısı arasındaki tezat. Türk müziğinde özellikle arabesk ve fantezi geleneğinde sıkça

rastlanan bu yaklaşım, dinleyiciyi hüznle eğlence arasında gidip gelen bir duygu atmosferine sürükler. Acıyı dans ederek yaşamak, insanların en etkili deşarj olma yöntemlerinden biridir. Cenk Eren bu yöntemi modern bir düzenleme anlayışıyla Kopsun Kıyamet şarkısında tekrar yaşattı.

Nakaratta yer alan "Al benden emanet, istersen ziyan et, göğsümdedir masın bu kalp, kopsun kıyamet" sözleri, eserin dramatik zirvesini oluşturuyor. Burada

"kıyamet" kavramı gerçek anlamından uzaklaşarak, kişinin kendi iç dünyasında yaşadığı yıkımı temsil eden metaforik bir anlam kazanıyor diyebiliriz. Aşkın sona ermesi, şarkının anlatıcısı için adeta dünyanın sonuna eşdeğer bir travma anlamına geliyor ve bunu kopan bir kıyametle eşleştiriyor.

Cenk Eren'in vokal yorumu ise eserin duygusal yükünü taşıyan en önemli unsurlardan biri. Bu özellik onun her şarkısına bir yorum katabiliyor. Yılların sahne tecrübesiyle şekillenen sesi, şarkıya yalnızca teknik bir başarı değil, aynı zamanda yaşanmışlık hissi kazandırıyor. Bu nedenle "Kopsun Kıyamet", sadece sözleriyle değil, yorumuyla da dinleyicinin duygusal belleğinde yer edinmeyi başardı. "Kopsun Kıyamet", yüzeyde hareketli bir pop-fantezi şarkısı gibi

görünse de özünde kırılmış bir kalbin isyanını anlatıyor. Cenk Eren, bize bir kez daha müziğin yalnızca neşenin değil, acının da ritimle anlatılabildiği güçlü bir ifade aracı olduğunu gösterdi. Bu şarkıda dinleyiciyi kendi duygusal yaralarıyla yüzleştirebiliyor.

Bu tarz kaliteli şarkıların popüler müzik içinde yer edinmesi biraz zor ama şarkı fena gitmiyor. Ben az önce tanımladığım yetişkin müziklerinin sayıca artmasını istiyorum. Bu tür Yunanistan'da var, İtalya'da var, Fransa'da var. Tüm dünyada var. Orada da rap müziği piyasada güçlü oralarda da piyasa aynı ama bizde herkes rapçilerin bir yerlerine yaptı. Kimisi düet peşinde, kimisi rap yapma derdinde kimisi müzik alt yapılarını rap'e devşirme derdinde.

Geldiğimiz noktada ortada müzik diye bir şey kalmadı. Bu saçmalık böyle yürümez normal popüler müzik solistleri Cenk Eren'i örnek almalı ve herkes kendi müziğini yapmalı. Yoksa pop müzik ve alaturka müzik diye bir şey kalmaz. Kalmadı zaten ya neyse...

